

EUROPARLEMENTARIËRS BEPLEITEN SPECIALE RICHTLIJN VOOR BIOAFVAL

Europese Commissie ziet richtlijn niet zitten

De Europese Commissie en het Europe Parlement koesteren hetzelfde doel: de gescheiden inzameling en verwerking van bioafval in Europa een slinger geven. De Commissie wil dat, net als Nederland, met het huidige wetgevingsarsenaal doen. Ten onrechte, menen Europarlementariërs. Een aparte richtlijn zet volgens hen meer zoden aan de dijk.

DOOR PIETER VAN DEN BRAND

Nederland kent een stevige traditie in het composteren van zijn gft-afval. De gescheiden inzamelingsplicht, in 1994 door toenmalig milieuminister Hans Alders ingesteld, levert jaarlijks een stroom van 1,3 miljoen ton gft op. De verwerking is goed voor zo'n 600 duizend ton compost. Maar er is meer. Ons land heeft het vergisten ontdekt. Deze extra stap in het composteerproces levert het energierijke biogas op. De combinatie van energieopwekking en compostering is veelbelovend. De opgewekte groene energie draagt niet alleen bij aan reductie van de CO₂-uitstoot. De eerste resultaten wijzen uit dat de compost nog beter van kwaliteit wordt.

**BAS EICKHOUT
(EUROPARLEMENT):**
‘Tot nu toe heeft de
Europese Commissie
nul op het rekest
gegeven.’

Eind februari bracht Europarlementariër José Manuel Fernandes een bezoek aan een van de vergistingsinstallaties in ons land, die van Attero in Venlo. Hij was zichtbaar onder de indruk. “Dit is de weg die Europa ook zou moeten bewandelen. Alleen dan zullen we het Europese bioafval pas echt benutten, namelijk door er hoogwaardige compost van te maken, en ook nog eens groene stroom te produceren.” Dat laatste, rekent de Portugees voor, kan zelfs voor twee procent bijdragen aan de EU-doelstelling van twintig procent duurzame energie in 2020.

Andere EU-landen zijn nog lang niet zo ver, weet Fernandes. Jaarlijks komt er naar schatting tussen de 76 en 100 miljoen ton gft vrij, naast nog eens 37 miljoen ton organische reststromen uit de industrie. “In veel lidstaten is de stortplaats de eindbestemming van deze onvoorstelbare hoeveelheden bioafval. Niet alleen een verlies voor het milieu, maar ook voor de economie.” Investeren in recycling, betoogt Fernandes, is goed voor de werkgelegenheid. “Elke tienduizend ton gerecycled afval levert 250 banen op”, vertelt de christen-democraat, die in het Europees Parlement officieel rapporteur is voor ‘Biologisch Afvalbeheer’. Fernandes is een overtuigd pleitbehariger van een speciale richtlijn voor het gescheiden inzamelen en verwerken van

**MIEKE DE SCHOENMAKERE
(OVAM):**
‘Geen enkele EU-richtlijn
stimuleert de duurzame
verwerking van
bioafval.’

organische reststromen van huishoudens en industrie. Europese standaarden voor een hoogwaardige kwaliteit compost zijn eveneens onmisbaar, meent hij.

GETIKT

Fernandes vindt collega-parlementariër Bas Eickhout, lid van de Europese Groenen, aan zijn zijde. “We moeten zorgen dat de meest duurzame behandeling van bioafval een stimulans krijgt. Door bioafval te recyclen en te composteren pak je de klimaatverandering aan. Met compost verbeter je de bodemkwaliteit, ga je erosie tegen en vergroot je de opname van koolstof. Bioafval van parken en tuinen bevat vijftig tot zestig procent water, keukenafval zelfs tachtig procent. Het is getikt om water te verbranden. Dat kost een hele hoop energie.” Eickhout wil dat EU-landen een vooraf bepaald streefpercentage opgelegd krijgen. “Vervolgens kunnen ze zelf bepalen hoe ze dit invullen. In dunbevolkte gebieden heeft het misschien weinig zin

lees verder op pagina 12 »

A European directive on biowaste will stimulate its processing into compost and energy on a large scale (photo: iStockphoto)

MIEKE DE SCHOENMAKERE
(OVAM):
'Not a single EU directive
has stimulated the
sustainable treatment
of biowaste.'

MEPS ARGUE FOR A SPECIAL DIRECTIVE ON BIOWASTE

European Commission rejects need for directive

The European Commission and the European Parliament both want to boost the separate collection and processing of biowaste in Europe. The Commission, like the Netherlands, wants to do this with the current arsenal of legislation. Wrongly, argue MEPs. They believe a separate directive would achieve more.

BY PIETER VAN DEN BRAND

The Netherlands has a strong tradition of composting its vegetable, garden and fruit (VGF) waste. Mandatory separate collection of this waste was introduced in 1994 by environment minister Hans Alders. Each year 1.3 million tonnes of VGF are collected and processed to yield about 600,000 tonnes of compost. But there is more. The Netherlands has discovered anaerobic digestion, an extra step in the composting process that produces energy-rich biogas. The combination of energy generation and composting is highly promising. The green

energy generated not only helps to reduce CO₂ emissions, but tests so far show that the compost is of even better quality.

At the end of February, MEP *José Manuel Fernandes* visited one of the anaerobic digesters in the Netherlands, the Attero digester in Venlo. He was visibly impressed. 'This is the way Europe should go. Only then will we be able to make real use of European biowaste, making high-quality compost as well as producing green electricity.' The Portuguese MEP calculates that the latter could provide no less than two per cent of the EU target of 20 per cent renew-

able energy in 2020. Other EU countries have a long way to go. Each year Europe produces an estimated 76 to 100 million tonnes of VGF plus a further 37 million tonnes of residual organic waste from industry. 'In many member states these enormous quantities of biowaste end up in landfills, a loss not only for the environment, but also for the economy.' Investing in recycling, contends Fernandes, is good for employment. 'Every 10,000 tonnes of recycled waste creates 250 jobs,' says the Christian Democrat, who is the European Parliament Rapporteur for biowaste management. Fernandes is a confirmed advocate of a specific directive for the separate collection and processing of residual organic waste streams from households and industry. High European quality standards for compost are equally indispensable, he believes.

[go to page 13 »](#)

Compost legt CO₂ vast in de bodem, stimuleert de groei van gewassen op milieuvriendelijke wijze, reguleert de waterhuishouding en zorgt voor een natuurlijke balans in de bodem (foto: iStockphoto)

om bioafval apart in te zamelen, maar dat kan gecompenseerd worden door in andere gebieden meer op te halen.” Op die manier, redeneert Eickhout, “houden we rekening met lokale omstandigheden en is flexibiliteit gegarandeerd.”

Het is volgens Eickhout de hoogste tijd voor een richtlijn. In het Zesde Milieu Actieplan uit 2002 werd al opgeroepen tot een *Bio-waste Directive*. “Die wens is nog vele malen herhaald door zowel het Europees Parlement als de Raad. Maar tot nu toe heeft de Europese Commissie nul op het rekest gegeven.”

Sterker nog, de onwil van de Europese Commissie werd medio mei nog eens bevestigd. In een persbericht stellen de EU-bestuurders dat men liever de bestaande wetgeving aanscherpt. Volgens ingewijden zit de onwil hem vooral in het jarenlange soebatten over de Kaderrichtlijn Afvalstoffen. Daarom schrikt de Commissie terug voor weer een nieuwe richtlijn. Officieel heet het dat extra wetgeving voor bioafval niet nodig is. Wel zegt men normen voor compost op te willen gaan stellen, om ervoor te zorgen dat de lat in heel Europa op dezelfde hoogte ligt. Die normen komen in een herziening van de richtlijn voor zuiveringsslib.

Fernandes constateert dat de Commissie en hij wel dezelfde ambities koesteren, maar dat de Commissie nalaat concreet een vuist te maken. “De Commissie vindt dat

Europa initiatief moet tonen om het storten van bioafval tegen te gaan, maar tegelijkertijd mogen de EU-landen zelf bepalen hoe ze dat willen doen. Terwijl de Commissie erkent dat sommige lidstaten geen actie ondernemen. Ik vind dat erg tegenstrijdig.”

VERDEELD

Net als de Commissie is Nederland tegen. Het kabinet heeft volgens woordvoerder *Paula de Jonge* van VROM al in februari

JOSÉ MANUEL FERNANDES
(EUROPAPARLEMENT):
‘In veel lidstaten is de stortplaats de eindbestemming.’

DUURZAME AMBITIES BEKLONKEN

De Nederlandse composteerders, verenigd in de Afdeling Bioconversie van de Vereniging Afvalbedrijven, willen volop investeren in vergistingstechnologie. Op 11 juni is hiervoor tijdens de opening van de gft-vergister van Attero in Venlo een ‘Duurzaamheidsverklaring’ ondertekend. In 2015 willen de bedrijven één miljoen ton gft-afval vergisten voorafgaand aan het composteerproces. Dat is maar liefst zestig procent van het huidige aanbod van gft- en vergelijkbare stromen. Hierbij wordt voor circa 150 miljoen kilowattuur aan groene stroom opgewekt, goed voor het elektriciteitsverbruik van ruim 44 duizend huishoudens. Dit jaar wordt zo’n 200 duizend ton gft vergist. Met deze inspanning, die een gezamenlijke investering vergt van zo’n 240 miljoen euro voor de ombouw naar additionele vergistingsinstallaties, wil de afvalsector bijdragen aan de gewenste transitie naar duurzame energie en het verder terugdringen van de CO₂-uitstoot. Volgens de sector is de economische haalbaarheid van de vergistingstechniek binnen bereik gekomen door de SDE-subsidie op duurzame energie. De sector roept het nieuwe kabinet op voor een blijvende robuuste regeling te zorgen, hetgeen een noodzakelijke randvoorwaarde is.

laten weten tegen bindende regels te zijn op EU-niveau. “Lokale omstandigheden spelen een belangrijke rol. In ons land mogen de gemeenten, die primair verantwoordelijk zijn voor het beheer van gft, flexibel omgaan met de inzamelplicht. Bijvoorbeeld in gebieden waarin het praktisch onmogelijk is gft-afval gescheiden in te zamelen, denk aan de binnensteden. Die flexibiliteit willen we behouden.” Ook wil ons land, aldus De Jonge, geen verwerkingsoptie verplicht voorgeschreven krijgen. VROM stelt dat uit een levenscyclusanalyse blijkt dat geen van de verwerkingsopties voor bioafval, anders dan storten, een duidelijk milieuvoordeel heeft.

Europa blijkt verdeeld over dit onderwerp. Anders dan Nederland zijn landen als Spanje, Hongarije en België voor overkoepelende wetgeving. Onze zuiderburen maken al sinds 2006 actief deel uit van een groep lidstaten die voorstander is van een richtlijn voor bioafval, vertelt *Mieke de Schoenmakere* van OVAM, de Vlaamse milieuoverheid. “Wij zijn er vast van overtuigd dat bioafval een belangrijke meerwaarde biedt, als het doordacht beheerd wordt. Tot nu toe stimuleert geen enkele EU-richtlijn de duurzame verwerking van bioafval. De versnipperde wetgeving zorgt alleen maar voor heel veel verwarring. Een stevig kader is nodig, dat houvast biedt voor het uitwerken van een beleid voor bioafval.”

Ⓞ

Compost fixes CO₂ in the soil, stimulates plant growth in an environmentally friendly way, regulates soil moisture and ensures a natural balance in the soil (photo: iStockphoto)

CRAZY

Fernandes has an ally in *Bas Eickhout*, member of the Greens/EFA. 'We should encourage and stimulate the most sustainable way to treat biowaste. Recycling and composting helps to combat climate change. Compost improves soil quality, helps prevent soil erosion and increases carbon storage. Biowaste from parks and gardens contains fifty to sixty per cent water, and kitchen waste as much as eighty per cent. It's crazy to burn water. It consumes masses of energy.' Eickhout wants to see a target percentage set for EU countries. 'They can then decide themselves how to meet this target. In thinly populated areas there may be little point in separately collecting biowaste, but that can be compensated for by collecting more in other areas.' This approach, reasons Eickhout, 'takes account of local conditions, while guaranteeing flexibility in implementation.'

According to Eickhout, it is high time for a directive. A Biowaste Directive was first proposed back in 2002 in the sixth Environment Action Plan. 'Since then this has been repeatedly called for by both the European Parliament and the European Council, but so far the European Commission has consistently given no for an answer.' In fact, the Commission's

BAS EICKHOUT
(EUROPEAN PARLIAMENT):
'So far the European
Commission has
consistently given no for
an answer.'

intransigence was confirmed yet again in mid May. In a press release the EU commissioners state that they prefer to make the best use of existing legislation through better implementation and enforcement. According to insiders, this reluctance is born of the years of wrangling over the Waste Framework Directive; the Commission now balks at the idea of a new directive. The official explanation is that additional legislation on biowaste is unnecessary, but standards for compost will be drawn up to ensure that the same quality levels apply across the whole of Europe. These standards will be introduced in a revision of the Sewage Sludge Directive.

Fernandes points out that he and the Commission have the same ambitions, but that the Commission are failing to take firm measures. 'The Commission says that Europe should demonstrate leadership in prevent the landfilling of biowaste, while allowing the EU countries to decide themselves how to do this – even though the Commission acknowledges that some member states are not taking any action. I think this is highly incongruous.'

DIVIDED

Like the Commission, the Netherlands is opposed to the idea of a new directive. According to the environment ministry's spokesperson, *Paula de Jonge*, the Dutch Government stated its opposition to binding rules at the EU level in February. 'Local conditions play an important role. In our country the local authorities, who have prime responsibility for VGF waste, enjoy a measure of flexibility in how they meet their obligation to collect this waste, for example in areas where it is practically

ACCORD ON SUSTAINABLE AMBITIONS

The Dutch composters, represented by the Bioconversion Section of the Dutch Waste Management Association, are going to invest heavily in anaerobic digestion technology. In their 'Sustainability Declaration', signed on 11 June during the opening of the Attero VGF digester in Venlo, their target for 2015 is to anaerobically digest one million tonnes of VGF waste before composting. This is no less than sixty per cent of the current supply of VGF and comparable organic waste streams. The anaerobic digestion process will generate about 150 million kilowatt-hours of electricity, enough to meet the needs of more than 44,000 households. This year about 200,000 tonnes of VGF will be anaerobically digested. By investing a total of about 240 million euros in the construction of additional anaerobic digesters, the waste sector wants to make a significant contribution to the transition to sustainable energy and reducing CO₂ emissions. The sector claims that the economic feasibility of anaerobic digestion technology has come within reach because of the government assistance for sustainable energy. It calls on the new government to meet the continuing need for reliable financial support.

JOSÉ MANUEL FERNANDES
(EUROPEAN PARLIAMENT):
'In many member states,
biowaste ends up in
landfills.'

impossible to collect the waste separately, such as the city centres. We want to retain this flexibility.' Neither does the Netherlands want the imposition of a mandatory processing option, adds De Jonge. The Ministry of Housing, Spatial Planning and the Environment says that a life cycle analysis has shown that none of the biowaste processing options has a significant environmental advantage over the others.

Europe appears to be divided on this issue. Unlike the Netherlands, countries like Spain, Hungary and Belgium are in favour of a common legislative basis. Since 2006 neighbouring Flanders has been an active participant in a group of member states supporting a biowaste directive, says *Mieke de Schoenmakere* of OVAM, the Flemish public waste agency. 'We are absolutely convinced that biowaste can deliver important benefits if it is managed properly. Until now not a single EU directive has stimulated the sustainable treatment of biowaste, and the fragmented legislation only sows confusion. We need a solid framework for developing a biowaste policy.' ☺

